Parashas Nitzavim

Choices

 ${}^{\mbox{\ensuremath{\mbox{$^{\circ}$}}}} Abba, I am not sure what I should do."$

"What is the question, Avi? What are you unsure about?"

"It is complicated, Abba. I wish that someone would clarify it for me and tell me what to do; which decision to make; which path to choose."

"Avi, may I share with you a few words from the parasha about decision making?" "Yes, please, Abba."

"Hashem gave us a choice, and told us what to choose. He called heaven and earth as His witnesses. The Almighty placed before us life and death, blessing and curse. Then He told us to choose life, in order that we and our offspring shall live (Devarim 30:19). This choice seems simple. Who, after all, would choose death? The Malbim explains that life is keeping the Torah, and death is the opposite. The Chofetz Chaim, in his sefer Shmiras HaLashon (Chapter 9), adds that the Torah is referring to eternal life. These are the words of the blessing that we

recite after reading the Torah, "You placed eternal life within us." When a person chooses to keep the Torah, he is choosing eternal life. The Ohr HaChaim HaKadosh adds that the Torah brings blessing and reward in both this world and the next." "It sounds wonderful, Abba."

"It is, Avi. The Ramban explains that every person has free choice. There is nothing to prevent him from choosing either path. The choice seems clear, however, the yetzer hora is an expert at confusing a person. He offers all sorts of reasons why a person should abandon the Torah. He has the ability to get us very confused. Therefore, Hashem tells us what path to choose. Choose life! Take the path of the Torah! Choose what is good for you and for your offspring both in this world and the next."

"How inspiring, Abba."

"Yes, Avi. You have many choices in your life. You must always keep one thing in mind. Hashem told you to choose life. Always choose the Torah path. Always make the decision which will uphold the Torah. Sometimes it is complicated. You may need to ask a Rav who is rich in Torah knowledge and experience to help you clarify the issue. He may even tell you which is the correct path to take. Then the decision is up to you. Choose life! Follow the Torah and its wise men. Hashem will give you blessing and re-

ward in this world and forever."

Kinderlach . . .

Rosh Hashanah is coming in just a few days. On that day, Hashem decides who will live and who will die. He has given us the option. We can choose life. When we accept upon ourselves the mitzvos of the Torah, and crown Hashem as King of the world, we are choosing life. Follow Hashem's advice, kinderlach. Make the right decision. Choose life.

Days of Favor

"How wonderful, Abba. I am so excited. Which day is it?"

"It is yom sheini (Monday)."

"Hmmmm. What is so special about yom sheini, Abba? It has no special name, only a number, just like all of the six days of the week."

"True, Avi. However, yom sheini and yom chamishi (Thursday) are called yimei ratzon (days of favor)."

"What are yimei ratzon, Abba?"
"I will answer you with a
Medrash, Avi. The

verse states, 'Seek Hashem where He can be found' (Yishaya 55:6). The Hebrew word

for 'can be found' is spelled 'bi'hemotzu' – 'beis', 'heh', 'motzu'. On the second (beis) and fifth (heh) days you will find Him (motzu) close to you if you seek Him out."

"I see, Abba. Hashem is close to His chosen nation during yimei ratzon."

"Precisely, Avi. The Tur2 recounts that the forty days of reception of the second luchos (tablets) on Har Sinai were yimei ratzon. Moshe Rabbeinu went up the mountain on chamishi and came down on sheini. The Omnipresent looked favorably upon this, and therefore this going up and coming down was an eis ratzon (time of favor), and has remained so for all time. Our Elders subsequently imbued these days with special prayers, so that we can 'seek Him out'. We increase our tachanunim (supplications) on sheini and chamishi³ from the normal three paragraphs to eleven paragraphs. Moshe Rabbeinu fixed the Torah reading on these two days. This is based on the verse, 'They went for a three-day period in the Midbar and did not find water' (Shemos 15:22). Water means Torah, as the verse states, 'Hoy, everyone who is thirsty, go to the water' (Yishaya 55:1). Going three days without Torah made them weak. Therefore he fixed the Torah reading on Shabbos, left a

break on *rishon* (Sunday), another reading on *sheini*, a break on *shlishi* (Tuesday) and *revii* (Wednesday), a reading on *chamishi*, and break on erev Shabbos, in order that they would not go three days without Torah."⁴

"This is fascinating, Abba."

"Yes, Avi. Now let me share with you a passage from the Zohar.⁵ 'Rebbe Shimon says, "When they take out the Sefer Torah to read it, the heavenly gates of mercy open up. This arouses the Almighty's love, and therefore a person must say the following prayer. 'Blessed is the Name of the Master of the universe...' This beautiful prayer blesses Hashem's Name, crown, and place. We then request favor, salvation, the goodness of His glow, and acceptance of our prayers. This is followed by an individual request for mercy, protection, and to be numbered amongst the righteous. We praise You Hashem - You nourish and sustain all, control everything; You rule over kings, and the monarchy is Yours. I am a servant of the Holy One Blessed be He; I bow before Him and the glory of His Torah always. I put my trust in no man or angel, only in the G-d of heaven, Who is the G-d of truth, Whose Torah is true, and Whose prophets are true, and Who acts liberally with kindness and truth. I trust Him and praise His Name. May it be Your will that You open my heart to the Torah, and that You fulfill the wishes of My heart, and the hearts of Your entire people Israel for good, for life, and for peace. Amen.'

"May we all seek Hashem, find Him, and drink thirstily of the water of Torah on these days, Abba."

......

"Amen."

Kinderlach . . .

We have a special opportunity to come close to Hashem on yom sheini and chamishi. The Omnipresent favored these days, because Moshe Rabbeinu went up to Har Sinai on yom chamishi and came down on yom sheini. Our Elders have given us special prayers of supplication on these days to help us seek Him out. We also read the Torah on these days. When we open up the Aron Kodesh to take out the Torah and the heavenly gates of mercy open up. We therefore say a special beautiful prayer of praise and supplication. May the Almighty fulfill the wishes of the hearts of the entire people Israel for good, for life, and for peace, Amen.

- 1 cited by Abudarham
- ² Orach Chaim 134
- ³ Rema (Orach Chaim 134:1)
- ⁴ Gemora Bava Kamma 82a and Tosafos
- ⁵ Parashas Vayakhel as cited in Shaar HaRa-

ימי רצוו

"יום מיוחד היום, אברימי."

"כמה נהדר, אבא! אני מתרגש. איזה יום הוא זה?" "יום שני."

"אבל, אבא... מה כל כך מיוחד ביום שני, אבא? אין לו שם מיוחד, רק מספר, כמו כל ששת ימי המעשה."

> "נכון, אברימי. אך יום שני ויום חמישי מכונים 'ימי רצון'." "מהם ימי רצון, אבא?"

"אענה לך באמצעות מדרש, אברימי. נאמר בפסוק 'דרשו ה' בהמצאו' (ישעיה נ"ה, ו'). בימים השני (ב') והחמישי (ה') תמצאוהו קרוב אליכם אם תדרשו אותו, כלומר תחפשו אחריו."

"אני מבין, אבא. בימי הרצון ה' קרוב לעמו הנבחר."

"בדיוק כך, אברימי. הטור^{ני} מביא שב'ארבעים יום של קבלת לוחות אחרונות שהיו ימי רצון עלה משה רבינו ביום חמישי וירד ביום שני.' הקב"ה ראה בעין יפה את העלייה והירידה, ולכן ימים אלה היו לעת רצון ונשארו כך במשך כל הדורות. חז"ל הוסיפו לימים אלה תפילות מיוחדות, כדי שנוכל לדרוש את ה'. אנו מאריכים בתחנונים בימי שני וחמישי^{גי} - במקום שלושה קטעי תפילה, ישנם אחד-עשר קטעים. משה רבינו קבע שיקראו בתורה בשני ימים אלה, על בסיס הפסוק 'וילכו שלושת ימים במדבר ולא מצאו מים' (שמות ט"ו, כ"ב). ואין

מים אלה תורה, כדברי הפסוק 'הוי כל צמא לכו למים' (ישעיה נ"ה, א'). לאחר שלושה ימים בלא תורה, נחלשו בני ישראל. ולכן קבע משה רבינו לקרוא בתורה בשבת, עם הפסקה ביום ראשון, לקרוא שוב ביום שני, עם הפסקה נוספת בימים שלישי ורביעי, ואז לקרוא בחמישי, עם הפסקה בערב שבת – כל זאת כדי שלא יעברו שלושה ימים בלי קריאה בתורה."™

"כמה מעניין, אבא."

"כן, אברימי. וכעת אביא לך ציטוט מהזוהר הקדוש." ר' שמעון אומר שם שכאשר מוציאים את ספר התורה כדי לקרוא בו, נפתחים שערי הרחמים. אהבתו של ה" מתעוררת אז, ולכן על האדם לומר את תפילת 'בריך שמיה' (בתרגום לעברית): 'ברוך שמו של אדון העולם...' התפילה ממשיכה ומברכת את כתרו ואת מקומו. לאחר מכן

אנו מבקשים 'יהי רצונך עם עמך ישראל לעולם, וישע ימינך הראה לעמך... ולהשפיע לנו מטוב אורך, ולקבל תפילותינו ברחמים.' ועוד, אנו מבקשים בקשה אישית – לרחמים, לשמירה, ושנימנה בין הצדיקים. ואז שבים לשבח: 'אתה הוא זן לכל ומפרנס לכל. אתה הוא שליט על הכל. אתה הוא השליט על המלכים, והמלכות שלך היא. אני עבדו של הקדוש ברוך הוא, ומשתחוה אני לפניך ומלפני מבוד תורתך בכל עת ועת. לא על אדם אני בוטח ולא על מלאך אני סומך, אלא באלוקי השמיים, שהוא אלוקים אמת, ותורתו אמת, ונביאיו אמת והוא רב חסד ואמת, בו אני בוטח, ולשמו הנכבד הקדוש אני אומר תשבחות. יהי רצון שתפתח לבי בתורה ותמלא משאלות לבי ולב כל עמך ישראל לטובה ולחיים ולשלום, אמן." "יהי רצון שכולנו נחפש אחר ה', נמצאנו ונשתה בצמא ממעיין התורה בימים אלה, אבא."

ילדים יקרים . .

ית כן, ביתי אור... ימים אלה אלנו הזדמנות ימים אלה ימי לנו הזדמנות מיוחדת להתקרב לה' בימי שני וחמישי. ימים אלה הם ימי רצון לה', משום שמשה רבינו עלה להר סיני ביום חמישי וירד ביום שני. חז"ל תיקנו עבורנו תפילות ותחנונים מיוחדים לימים אלה, שמסייעים לנו לדרוש את ה', וכמו כן אנו קוראים בהם בתורה. כאשר אנו פותחים את ארון הקדוש כדי להוציא את ספר התורה, נפתחים שערי הרחמים. ולפיכך אנו אומרים תפילה נפלאה של שבח ובקשה. יהי רצון שימלא ה' משאלות לבנו לטובה, לחיים ולשלום, אמן.

לבחור

"אבא, אני לא כל כך יודע מה לעשות." "מה הבעיה, אברימי? מה הספק שלך?"

"זה מסובך, אבא. הייתי שמח אם מישהו היה יכול להבהיר הדברים עבורי ולומר לי מה לעשות: איזו החלטה לקבל, באיזו דרך לבחור."

"אברימי, האם תרשה לי לומר לך כמה דברים מפרשת השבוע שנוגעים לקבלת החלטות?"

"כן, אבא, בבקשה."

"ה' נתן לנו את האפשרות לבחור, ואמר לנו במה לבחור. הוא קרא לשמיים ולארץ לשמש עדים, ואמר: 'החיים ואת המוות נתתי לפניך, הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך' (דברים ל', י"ט). הבחירה נראית פשוטה ביותר. הרי מי ירצה לבחור במוות? המלבי"ם מסביר שהחיים משמעותם שמירת התורה, והמוות – ההיפך מכך. החפץ חיים, בספרו 'שמירת הלשון' (פרק ט') מוסיף שהתורה מתכוונת כאן לחיי נצח. וכך אנו אומרים בברכה לאחר קריאת התורה: 'וחיי עולם נטע בתוכנו'. כאשר אדם בוחר לקיים את

התורה, הוא בוחר בחיי נצח. האור החיים הקדוש מוסיף שהתורה מביאה ברכה ושכר הן בעולם הזה והן בעולם הבא."

"כל זה נשמע נהדר, אבא."

"זה אכן נהדר, אברימי. הרמב"ן מסביר שלכול אדם ניתנה בחירה חופשית. אין מה שימנע ממנו מלבחור באחת מן הדרכים. על אף שהבחירה נראית פשוטה, יצר הרע יודע היטב איך לבלבל את האדם. הוא מציע כל מיני סיבות מדוע על האדם לעזוב את דרך התורה. הוא יכול לבלבל אותנו מאוד. לפיכך, אומר לנו ה' במה לבחור: בחיים! ללכת בדרך התורה! לבחור במה שטוב לנו ולזרענו הן בעולם הזה והן בעולם הבא."

"דברים מאוד מחזקים, אבא."

"כן, אברימי. יש לך הרבה החלטות לקבל בחיים. ותמיד עליך לזכור דבר אחד: ה' אמר לך לבחור בחיים. תמיד לבחור בדרך התורה. תמיד לקבל את ההחלטה שיהיה בה משום קיום התורה. לפעמים הדברים מסובכים. לפעמים צריך לפנות לרב שהוא בעל ידע תורני גדול ונסיון רחב כדי שיעזור לך להבהיר את העניין. ייתכן שהוא אף יאמר לך באיזו דרך לבחור. ואז ההחלטה היא בידך. בחר בחיים! לך בדרך התורה וחכמיה. ה' יברך אותך ויתן לך שכר הן בעולם הזה והן לנצח."

ילדים יקרים . . .

ראש השנה יחול בעוד כמה ימים. ביום זה מחליט ה' מי יחיה ומי ימות. הוא נתן לנו את הבחירה. אנו יכולים לבחור בחיים. כאשר אנו מקבלים על עצמנו את מצוות התורה וממליכים את ה' על העולם, אנו בוחרים בחיים. שמעו לעצתו של ה', ילדים יקרים. קבלו את ההחלטה הנכונה. בחרו בחיים.

אמובא באבודרהם.

יאורח חיים קל"ד. ^באורח

^{&#}x27;הרמ"א (אורח חיים קל"ד, א').

זגמרא בבא קמא פ"ב ע"א ותוספות שם. □פרשת ויקהל, מובא בשער הרחמים.